

Puzzelwandeling

door de het begin van onze jaartelling (1 – 160)

Startpunt

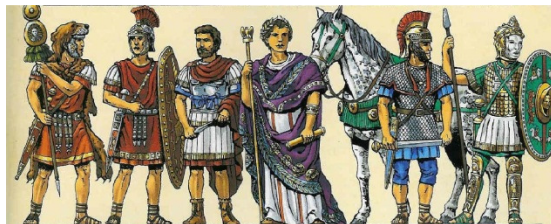
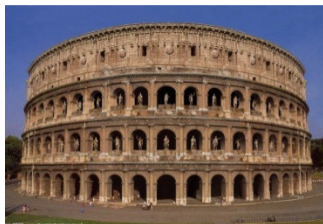
Start- en eindpunt van de puzzeltocht is jaarpaal 1 op het Schild in het centrum van Rijssen. De grote jaarpaal staat naast de Wilhelminaboom voor de Schildkerk. Je kunt hem niet over het hoofd zien.

Tip!

Download van de website ook wandelkaartje 1: Wandeling Oosterhof. Dan kun je niet verdwalen...

Jaar	Vraag
1	Bij het begin van onze jaartelling is keizer Augustus keizer de baas van het Romeinse Rijk. Het is enorm groot: van Nijmegen tot Libië en van Spanje tot Syrië. Wat betekent Augustus?
7	Rome is de hoofdstad van het Romeinse Rijk. Er wonen wel een miljoen mensen. Het is de grootste stad ter wereld. De keizer zorgt er voor dat iedereen genoeg te eten heeft. Eén op de vijf Romeinen mag gratis graan halen bij de voedselbank. Waar komt het meeste graan vandaan?
12	De Romeinen maken grote bouwwerken en vinden allerlei dingen uit. De waterleiding bijvoorbeeld. Het water stroomt uit de bergen door kilometers lange goten naar de stad. Waar een dal is bouwen de Romeinen een brug met bovenop de goot. Hoe noem je zo'n 'waterbrug'?
16	Veel Romeinen dragen schoenen. Soldaten hebben schoenen met ijzeren noppen op de zolen (waarom, denk je?) De machtigste ambtenaren in Rome herken je aan de kleur van hun schoenen. Welke kleur?
23	De helft van ons land hoort ook bij het Romeinse Rijk met de Rijn als noordgrens. Op de plek waar nu Nijmegen ligt, hebben de Romeinen een grote legerplaats gebouwd. Wat zie je niet als je vanuit het fort naar de omgeving kijkt?
30	Rijke Romeinen zitten er warmpjes bij. Ze wonen in huizen met centrale verwarming. Ja echt! Waarmee worden hun villa's verwarmd?
36	De Romeinen zijn goede wegenbouwers. Ze leggen kilometers lange wegen aan. Daardoor kunnen hun legers zich snel naar alle uithoeken van het rijk verplaatsen. Ook boodschappers ('postbodes') en handelaren maken er gebruik van. Wat laat de keizer om de duizend stappen langs de kant van de weg plaatsnemen?
43	In het Romeinse leger dienen veel buitenlanders. Ook mannen uit ons land. De meesten komen uit de Betuwe. In het jaar 43 valt een groot Romeins leger Engeland (Britannië) binnen. De Germanen in het leger verrassen de Britten door zwemmend een rivier over te steken. Hoe worden de Germaanse soldaten genoemd?
53	In een oud Romeins boek is te lezen dat in de Lage Landen (zo werd ons land genoemd) mensen wonen die wel op zeelui en schipbreukelingen lijken. Over wie gaat het?

59	De Romeinen nemen uit Italië dieren (kippen!), planten en bomen mee, die de mensen hier niet kennen. We vinden ze nu heel gewoon. Welk <u>soort</u> bomen planten de Romeinen hier?
67	De Romeinse keizer doet mee aan de Olympische spelen in Griekenland. Hij bakt er weinig van, maar toch 'wint' hij telkens de eerste prijs. Niemand durft namelijk van hem te winnen, want voor je het weet zet hij je in de gevangenis of laat hij je een kopje kleiner maken. Hoe heette deze keizer?
75	In het centrum van elke Romeinse stad is een groot plein. Daar staan alle belangrijke overheidsgebouwen, tempels en winkels om heen. Wat is de Romeinse naam van zo'n plein?
80	In Rome wordt een arena met wel 50.000 zitplaatsen geopend (zie plaatje). Dat gebeurt met een gigantisch feest, dat wel honderd dagen duurt. De arena is nu niet zo mooi meer als toen, maar het bouwwerk staat er nog steeds. Toeristen uit de hele wereld komen er naar kijken. Wat is de naam van het bouwwerk?
88	Het Romeinse leger is groot, sterk en goed georganiseerd. Het bestaat uit groepen van 4200 beroepssoldaten. Hoe noemden de Romeinen zo'n groep?
100	Nijmegen is ontstaan in de tijd van de Romeinen. Hoe heette Nijmegen toen?
109	De Romeinen houden van lekker eten. Ze hebben zelfs kookboeken. Bij de bereiding van hun voedsel maken ze ook gebruik van dure stoffen die uit het buitenland komen. Hoe heten die dure stoffen?
119	Keizer Hadrianus laat in Rome een groot gebouw neerzetten waarin hij de vele Romeinse goden wil laten vereren. De naam van het gebouw betekent dan ook 'voor alle goden'. Hoe heet het in het Latijn (dat is de taal van de Romeinen)?
125	Romeinen zijn dol op baden. Dat doen ze dan ook bijna dagelijks. Omdat ze thuis geen badkamer hebben, gaan ze naar één van de vele openbare badhuizen? Hoe heette zo'n badhuis in de Romeinse tijd?
137	In elk Romeins huis staat een altaar waar de voorouders worden vereerd. Hoe noemden de Romeinen de zielen van voorouders?
148	In het Colosseum van Rome kun je in het jaar 148 grote shows bijwonen, waarin gladiatoren tegen wilde dieren vechten. Er doen ook dieren aan mee die een kruising zijn tussen een leeuw en een hyena. Hoe werden ze genoemd?
155	In welk land hebben veel Romeinse dokters hun opleiding gehad?
159	De Romeinen gaan vaak naar het badhuis. Ze nemen daar warme en koude baden. Om zich schoon te maken smeren zich eerst in met olijfolie. Daarna gebruiken ze een strigilis. Wat is een strigilis?

Antwoorden

